

De broedvogels van den Wieringermeerpolder in 1937

(13e Publicatie van de „Club van Zuiderzeewaarnemers”)

DOOR

Dr J. R. H. SCHAANK.

De toestand van den polder in den zomer van 1937 was in korte trekken als volgt:

Voor akkerbouwgewassen	5865 ha
Voor gras- en klavergewassen	2422 ha
Voor hopperups (Groenbemesting gedeeltelijk na noodmengsel)	1812 ha
Braakland	72 ha
	<hr/> 10171 ha
Verpacht:	
156 boerderijen	6206 ha
Los land	936 ha
Bosch, kweekvelden, etc.	687 ha
	<hr/> 18000 ha

Voor wegen, kanalen, dorpen, bermen enz. moet gerekend worden 2000 ha. Hieruit volgt dus dat deze polder nu practisch geheel in exploitatie is genomen.

De bevolking bedroeg op 1 Juli 1937: 3668 (op 1 Juli 1936: 3263).

LIJST VAN BROEDVOGELS IN 1937.

1. *Sturnus v. vulgaris* L. — Spreeuw. Gelijk 1936.
2. *Carduelis c. cannabina* (L.) — Kneu. Toegenomen sinds 1936.
3. *Passer d. domesticus* (L.) — Huismus. Toegenomen sinds 1936.
4. *Emberiza c. citrinella* L. — Geelgors. Enkele paren broedden in het Z.
5. *Emberiza s. schoeniclus* (L.) — Rietgors. Als in 1936.
6. *Galerida c. cristata* (L.) — Kuifleeuwerik. Is aan het minderen.
7. *Alauda a. arvensis* L. — Veldleeuwerik. Over het algemeen wat meer over den polder verspreid dan in 1936. Misschien in aantal wat toegenomen.
8. *Anthus pratensis* (L.) — Graspieper. Zeer talrijk. Meer dan in 1936.
9. *Motacilla f. flava* L. — Gele kwikstaart. Zeer talrijk.
10. *Motacilla a. alba* L. — Witte kwikstaart. Misschien een kleine toename sinds 1936.
11. *Lanius c. collurio* L. — Grauwe klauwier. Op 9 Augustus werd in sectie A (Kooltuinweg) een exemplaar aangetroffen, dat een jong voerde.
12. *Acrocephalus a. arundinaceus* (L.) — Groote karekiet. Plaatselijk voorkomende broedvogel, waarschijnlijk wat talrijker dan in 1936.
13. *Acrocephalus s. scirpaceus* (Herm.) — Kleine karekiet. Talrijker dan in 1936.
14. *Acrocephalus schoenobaenus* (L.) — Rietzanger. Enkele paren, vooral in het N.W. van den polder.

15. *Hippolais i. icterina* (Vieill.) — Spotvogel. Sinds 1936 wat toegenomen.
16. *Sylvia c. communis* Lath. — Grasmusch. Wat toegenomen.
17. *Sylvia b. borin* (Bodd.) — Tuinfluiter. Wat toegenomen.
18. *Turdus m. merula* L. — Merel. Sinds 1936 toegenomen.
19. *Oenanthe o. oenanthe* (L.) — Tapuit. Sinds 1936 duidelijk verminderd.
20. *Hirundo r. rustica* L. — Boerenzwaluw. Toegenomen door aanbouw van meer woningen en boerderijen.
21. *Delichon u. urbica* (L.) — Huiszwaluw. In het Z. gelijk gebleven, in het N. duidelijk toegenomen.
22. *Riparia r. riparia* (L.) — Oeverzwaluw. In sectie E werden 10—20 nestgangen gevonden, die bezet waren.
23. *Cuculus c. canorus* L. — Koekoek. Misschien een weinig talrijker.
24. *Circus pygargus* (L.) — Grauwe kiekendief. Evenals in 1936 werd in de secties L en J, gedurende het broedseizoen, een volwassen paartje waargenomen. Ook ons clublid de Lorm nam ze hier waar. Op D52 werd op 15 Mei een jagent ♀ aangetroffen.
25. *Tadorna tadorna* (L.) — Bergeend. Enkele paren.
26. *Anas p. platyrhyncha* L. — Wilde eend. Zeer talrijke broedvogel. Met de jacht werden \pm 1250 stuks geschoten.
27. *Anas c. crecca* L. — Wintertaling. Enkele paren.
28. *Anas querquedula* L. — Zomertaling. Toegenomen. In het N. werden op sommige gedeelten 3 nesten per kavel gevonden.
29. *Spatula clypeata* (L.) — Slobeend. Op sectie A werd een nest met 7 eieren uitgemeaid.
30. *Podiceps c. cristatus* (L.) — Fuut. In aantal gelijk gebleven.
31. *Podiceps r. ruficollis* (Pall.) — Dodaars. In de N.W. hoek toegenomen.
32. *Columba p. palumbus* L. — Houtduif. In aantal toegenomen.
33. *Streptopelia t. turtur* (L.) — Tortelduif. De Lorm stootte 12 Juli een paartje op in A62.
34. *Haematopus o. ostralegus* L. — Scholekster. Gering in aantal. Op D52, 53 werden in het geheel slechts 2 alarmeerende en agressieve exemplaren aangetroffen.
35. *Charadrius h. hiaticula* L. Bontbekpluvier. Weinig voorkomend, o.a. op D 52.
36. *Charadrius dubius curonicus* Gm. — Kleine pluvier. Gelijk gebleven, o.a. op D 52, 53.
37. *Charadrius a. alexandrinus* L. — Strandpluvier. Waarschijnlijk in aantal verminderd. Op 12 Juli werd bij Slootdorp een exemplaar met donsjong aangetroffen. Verder in Mei hier en daar een enkel onrustig paar.
38. *Vanellus vanellus* (L.) — Kievit. Evenals in 1936 vrij talrijk. Op D 52 en omgeving \pm 10 paar.
39. *Philomachus pugnax* (L.) — Kempphaan. In A, waar het aantal toegenomen is, werd op dezelfde plaats als in 1936 een kampplaats gevonden. Bijna steeds waren ♂♂ met dikke kragen aanwezig. Legsels werden gevonden. Elders in den polder is het aantal afgenomen.

40. *Tringa t. totanus* (L.) — Tureluur. Gelijk als in 1936. Op 15 Mei drie, op 29 Mei één balzend of alarmeerend paartje, op D 52. Op 12 Juli waren op A 62 jongen.
41. *Recurvirostra avosetta* L. — Kluut. Verminderd in aantal, hoogstens nog 20 broedparen.
42. *Sterna h. hirundo* L. — Vischdiefje. Door het in cultuur brengen is de kolonie in E naar het N. verschoven. (Op E 53 12 legsels). Op 12 Juli in A een enkel alarmeerend exemplaar. Op 29 Mei broedden 5 paar in opkomende klaver, in D 53. Totaal aantal vergeleken met 1936 afgenomen.
43. *Sterna a. albifrons* Pall. — Dwergstern. In E hebben op een erg schelperige kavel \pm 10 paar gebroed. Op D 52 één paar. Vergeleken met 1936 afgenomen.
44. *Larus r. ridibundus* L. — Kokmeeuw. In A enkele nesten, op C 23 vijftig à zestig nesten, op D 52 één nest.
45. *Gallinula c. chloropus* (L.). — Waterhoen. Als 1936.
46. *Fulica a. atra* L. — Meerkoet. Wat toegenomen.
47. *Perdix p. perdix* (L.) — Patrijs. Op 27 Maart werd het eerste ei gevonden. 100 paar werden uitgezet. 109 nesten waren bekend. Op 28 Mei had één der jachtopzieners 170 patrijzenieren onder de kip.
48. *Coturnix c. coturnix* (L.) — Kwartel. In C op 9 Juli werd een 10-legsel verstoord door vlastrekken, in J 12 op 17 Juli een legsel verstoord door erwtenzichten. In Mei in A de kwartel gehoord en op D 52 werden op 15 Mei drie ♂♂ en een ♀ waargenomen.

SAMENVATTING.

Nieuwe broedvogels: geelgors, grauwe klauwier, rietzanger, tortelduif (?) en kwartel.

Verdwenen zijn in 1937: witgesterde blauwborstje, kerkuil, velduil, torenvalk (?), en tafeleend (in 1936 reeds met een ?).

Toegenomen in aantal: kneu, huismus, graspieper, groote karekiet, kleine karekiet, spotvogel, grasmus, merel, boerenzwaluw, huiszwaluw, oeverzwaluw, zomertaling, slobeend, dodaars, meerkoet en houtduif.

Verminderd zijn: tapuit en vischdiefje duidelijk. Weinig achteruitgegaan zijn: kuifleeuwerik, kluut en dwergstern.

Literatuur.

1. Schaank, Dr J. R. H. (1936): De broedvogels van den Wieringermeerpolder in 1936; *Limosa*, 10, p. 22—32. Zie voor verdere literatuur aldaar.
2. Driemaandelijksch bericht betreffende de Zuiderzeewerken, 18, no. 3, 1937. Uitg. van het Ministerie van Waterstaat.